

Naša gospodarska organizacija.

REZERVNI SKLAD.

Blagajniško stanje po izkazu 28. januarja t. l. . . . . 7502.— Din
Konjiško učit. društvo . . . . . 250.— »
skupaj . . . . . 7752.— Din.

OBRAMBNI SKLAD.

Blagajniško stanje po izkazu 28. januarja t. l. . . . . 668.31 Din
Zacherl Franc. Ljutomer . . . . . 25.— »
skupaj . . . . . 693.31 Din.

Darovalcem hvala! Naj bi našli mnogo posnemačev!

Upravnik.

DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI.

(Dalje.)

Blagajniško poročilo je bilo že objavljeno v prejšnji številki »Učiteljskega Tovariša«.

K blagajniškemu poročilu omeni tov. Šmaidek, da bomo imeli pri zemljevidih znatno izgubo. Tov. Lapaine odvrne, da smo zemljevide prevzeli kot dedščino.

Poročilo nadzorstvenega odbora je podal predsednik tega odbora tov. Petrovec in poročal, da so bile seje nadzorstvenega odbora skupne z upravnim odborom in imata tudi skupni zapisnik.

Revizijo blagajne sta izvršila tov. Grčar in tov. Zupančičeva dne 29. marca 1926 ter sta našla vse v redu, zato predlaga tov. Grčar absolutorij.

Občni zbor je dal blagajniku in odboru soglasno absolutorij.

Oba odbora sta po absolutoriju dala svoja mesta na razpolago.

O gospodarskem programu je poročal tov. Pavlovec naslednje:

Učit. konvikt je uvedel gospodarsko akcijo in je napravil z raznimi tvrdkami pogodbo, da za priporočanje oziroma razpečevanje dobi primeren dopust.

S tvrdko Kocjančič smo se pogodili, da nam nabavljamo šolsko lekarno za ceno 350 Din. Vsebuje najpotrebnejše medicamente, ki jih rabimo kot učila in v pomoč v slučaju nezgod.

Z društvom »Kosmos« imamo pogodbo za posredovanje dobave gradbenih škatel za mehaniko, elektriko in optiko. O teh učilih se učiteljsko zelo pohvalno izraža. Tvrdka nam daje učila po ceni, ki jo dovoljuje članom. Od te vsote ima Učit. konvikt 20% popusta, tako da imamo od mehanike 118 Din provizije, od elektrike 64 Din, od optike 54 Din. Naročil je bilo za optiko 11. mehaniko 15 in za elektriko 21.

Nadalje tvrdke, s katerimi imamo pogodbe, so: Kmetijska družba dovoli 10%. Manufaktura Kos da učiteljsvu 3% in Konviktu 3% popusta. Zobozdravnik Vrankar dovoli 20%. Fotograf Rovšek da 25%. Tiskarna bo odstotke prodanih zvezkov dala Konviktu in Domu. Tovarna strojev Ježek v Mariboru da 25% pri posredovanju. Tvrdka Franck nam ponuja zastopstvo za tinto. Odbor je ponudbo sprejel. (Dalej prih.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= KRIŽEVSKI (V PREKMURJU) PEDAG.-DIDAKT. KROŽEK zboruje dne 20. mamika t. l. v evange osnovni šoli v Šalovcih. Pričetek ob 10. uri. — Predsednik

Poročila:

+ Ptujsko učiteljsko društvo je zborovalo 10. aprila v Ptuj. Navzočih je bilo 79 članov. Dopisi. Po prečitanih in odobrenju zapisnika so se obravnavali dopisi, katerih najvažnejši je bil oni »Ferjalnega Saveza v Beogradu«, ki poziva učiteljsvo k pristopu. Delegat se ni volil.

Sprememba pravil UJU. Tov. Ivan Zolnir je podal tozadevni referat, katerega glavne točke so se izdelale v odseku, ki je bil voljen, da pripravi gradivo za spremembo pravil. Celoten referat je prinesel list na drugem mestu.

Resolucija. Tov. predsednik je čital resolucijo, ki je izšla iz odbora društva, ter je bila soglasno sprejeta na zborovanju, tičejo se deklaracijske resolucije, katere Učit. Tov. še ni obelodanil do zborovanja, ter pisanja o deklaraciji, poziva za javno razpravljanje o spremembi pravil UJU, pretnje, da se bo društvo v slučaju, da se deklaracijska resolucija in zborovaniško poročilo ne objavita, našla pota, da pride oboje v javnost,

poziva, da naj stanovski list štiti stanovske interese in one, ki se preganjajo, ter poziva, da se društvu dostavi poročilo o blagajniškem stanju, katero bi bila društva morala prejeti, glasom sklepa širjega sosveta, 1. aprila.

Predavanje. Tov. Šestan je podal lepo življenjsko sliko jugoslovenskega junaka Svetozarja Miletića, ki je že pod Avstrijo stremel za tem, da doseže ujedinenje jugoslovenskega življa. Orisal nam je vse trumfe, a tudi vse trpljenje tega borca, ki se ni strašil ničesar, da bi dosegel, kar mu je bil cilj življenja.

Za svoja izvajanja je žel tov. predavatelj toplo zahvalo.

Tov. predsednik opominja zamudnike pri plačevanju članarine.

Prihodnje zborovanje bo 8. maja.

+ Izvanredni občni zbor novomeškega učit. društva. Novomeško učiteljsko društvo je na izvanrednem občnem zboru dne 17. aprila 1926., po daljši debati za in proti deklaraciji, odklonilo isto. Stavljani predlog: Deklaracija je za nas nepotrebna, pač pa zahtevamo, da se člen 2 pravil UJU strogo izvaja — je bil sprejet od 62 navzočih članov s 57 glasovi. —

Na vprašanje glede spremembe pravil UJU so bili sprejeti sledeči predlogi:

1. Sedanja organizacija po poverjeništvih naj ostane.

2. —

3. Širji glavni odbor in izvršilni odbor naj imata članov v sedanjem obsegu.

4. Član Udruženja more biti nastavnik na učiteljski, meščansko-šolski učitelj, upokojenec in aktivno nastavljen veroučitelj.

Za odbornike Udruženja naj bodo izvoljeni redni člani Udruženja.

5. O tem naj odločajo interesi — to je slušatelji višje pedagoške šole.

6. Širji glavni odbor in izvršilni odbor naj se voli po listkih. Njihov mandat naj traja kvečjemu 3 leta — lahko pa se ponovno izvoli. Volitve naj se vrše dopolnilno, da vsako leto, po preteku prvih treh let, izstopi ena tretjina članov. Prvi dve leti naj se to določi potom žrebanja, pozneje pa pride postopek sam od sebe.

7. Glavne učiteljske skupščine naj se vrše vedno le v glavnih počitnicah in sicer v večjih centrih države. Glavno skupščino naj tvorijo samo delegati, kongres pa vsi člani UJU. —

+ Okrajno učiteljsko društvo za ormoški okraj je zborovalo dne 17. aprila 1926 v Ormožu ob navzočnosti 38 članov.

Predsednik pozdravi navzoče, povdarjajoč, naj bodo zborovanja torišče, kjer se utrjuje naše tovarišstvo in poglabljajo naše prijateljske vezi.

Predavanja: a) Ljudevit Belšak podava pod naslovom: Iz Italije v domovino — svoje doživljanje in utise na potovanju iz italijanskega ujetništva čez Solun, opisuje po vojni opustošeno Makedonijo in tamošnje razmere med in tik po vojni ter poziva, naj vzbujajo učiteljsvo in sicer mladine domoljubna čustva, da bo prevevalo vsa jugoslovanska srca prepričanje: En kralj, en narod, ena domovina! —

Sprememba pravil. Za tem je stavil tov. Josip Rajšp izpremenjevalne predloge k pravilom poverjeništa UJU v Ljubljani, katere je stvarno utemeljeval ter so bili soglasno sprejeti. —

Predlogi: — Naš neumorno delaven tovariš ravnatelj Anton Kosi priporoča za šolarske knjižnice nabavo dobrih mladinskih knjig, katere je začel izdajati pod naslovom »Nova zabavna knjižnica za mladino«.

29. maja t. l. priredi društvo poučni izlet na Pohorje k Sv. Anehu, kjer se bo vršilo kratko zborovanje.

+ Gornjegrajsko učit. društvo je imelo svoj občni zbor dne 9. jan. t. l. v Ljubnem. Ker je bila napovedana senzacija, je bilo skoro vse na zborovanju; se celo dva nečlana.

Po pozdravu in overitju zapisnika je predsednik Zemljič poročal o sestanku predsednikov dne 3. jan. v Mariboru. Nato je prečital deklaracijo. Vse tiho! Le Dolinarja smo poslali v Ljubljano na sejo širjega sosveta.

Poročilo predsednikovo in blagajnikovo o delovanju društva in plačevanju članarine se vzame na znanje. Del prebita se določi za »Učit. dom«. Članarina znaša za l. 1926 sledeče: za redne 150 Din, za omož. 80 Din in toliko za upokojeince, po 100 Din pa za učit. žen. roč. del. Predlog o obvezni včlanitvi v društvo »Učit. dom« ni bil sprejet.

Podaval je tov. Jos. Tratnik o uporabi peščne trušice pri domoznanskem pouku prav nazorno. Ta pouk podpirajoči načrti o šolski sobi, šoli itd. so bili razobešeni po steni.

Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Pulko, namestnik Zemljič, tajnik Tratnik, blagajničarka Danica Pulko, odbornika: Luc. Rainer in Iv. Dolinar.

Tov. Rainerjeva ugovarja proti odloku, da bi učiteljice pisale kot nekako kazensko nalogo o temi »Učiteljica v službi nacionalne in moralne vzgoje našega naroda«. Drugi se pridružujejo njenemu naziranju, da je to nekako poniževalno za tovarišice.

+ Zborovanje okr. učit. društva za ljubljansko okolico se je vršilo na Vrhniki dne 6. marca 1926.

Tov. predsednik je pozdravil navzoče člane društva, posebej se goste, ter poročal posebej se o zadnji seji širjega sosveta v Ljubljani in o denarnem stanju našega društva. Društvo dolguje UJU znatno vsoto. Krivda na zaostali članarini zadene članstvo samo, ker člani niso redno plačevali članarine. Preselivši člani iz okraja se niso odglasali, ne pri društvu, ne pri glavnem odboru. Sprejeti so bili v tem oziru na predlog tov. Šmajdka, Flaša in tajnika Miheliča dalekosežni sklepi, da se društvena blagajna uredi. Sklene se izvoliti odbor, sestojel iz tov. Draščka, Trošta, Ceruta, Makovca, ter tajnika in blagajnika, ki naj skupno uredi društveno blagajno. Tajnik prebere nato proračun, ki ga je sestavil odbor. Proračun je bil sprejet. Na predlog tov. Šmajdka se določi letna članarina na 150 Din; soglasno sprejeto.

Nato prebere predsednik deklaracijo. V debato o deklaraciji so posegeli tov. predsednik, Germek, Šmajdek, Trošt, Završnik, Golé, Cerut, Grašič. Po končani debati se je vršilo glasovanje za in proti deklaraciji v listki; — za je bilo odanih 50 listkov, proti 42 listkov, 3 listki prazni.

Popoldan ob 3. uri se je zborovanje nadaljevalo.

Po zelo burni debati o »Volitvi delegatov za pokrajinsko skupščino« se je sklenilo, da se vrši ista na prihodnjem zborovanju in sicer na predlog tov. Šmajdka v Ljubljani.

Pri slučajnostih predlaga tov. g. Kravosova: Učiteljsvo protestira:

1. Proti odloku g. ministra prosvete v dne 28. 7. 1925, O. N. br. 11.084 o obleki učiteljic.

2. Proti žaljivemu dejstvu, da se samo učiteljicam nalaga tema za uradno konferenco; ali vsem, ali nobenemu; soglasno sprejeto.

Po končanem zborovanju se je vršil razgovor o krivični odtegnitvi stanarine šolskim upraviteljem.

+ Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico je zborovalo v sredo dne 21. 4. 1926 dopoldne v III. deški osnovni šoli v Mariboru. Na dnevnem redu so bili dopisi, izprememba pravil UJU, poročilo o finančnem stanju poverjeništa Ljubljana in slučajnosti. Pri obravnavi dopisov so se uredile nekatere interne zadeve društva. Glede na izpremembo pravil pa si je osvojilo društvo predloge, ki so bili že objavljeni v listu.

K poročilu nadzorstvenega odbora in gospodarskega odseka o finančnem stanju poverjeništa Ljubljana, je zavzelo učit. društvo sledeče stališče: Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico odklanja poročilo nadzorstvenega odbora in gospodarskega odseka z dne 31. 3. in 1. 4. t. l. in zahteva, da poverjeništvu Ljubljana takoj najame sodno zapriženega izvedenca, ki naj natančno revidira finančno poslovanje in stanje poverjeništa Ljubljana zlasti od l. 1923. dalje in ugotovi vzroke dosedanjega finančnega stanja. To se naj izvrši še pred pokrajinsko delegacijsko skupščino 1926. Ta predlog je razposlati na vsa učiteljska društva poverjeništa Ljubljana, ki naj razpravljajo o njem in si ga osvoje.

Končno so bili sprejeti še sledeči predlogi:

a) Dokler ne sprejme parlament šolskega zakona, naj ostane prosvetna uprava v dosedanjih obliki oblastnih prosvetnih oddelkov. Začasne izpremembe se smatrajo bolj oviram kot napredkom šolstva.

b) Učiteljsko društvo se ne more sprijazniti z razvado, ki se čimdalje bolj razpaša, da se v listih napadajo bodisi osebe, bodisi stan in jo z ogorčenjem zavrača, zlasti še, ker večina vsi napadi izvirajo iz nepoštenosti, nepoznanja razmer in imajo za uspeh le nepotrebno razburjanje javnosti ali celo krivično preganjanje napadenih.

+ Učiteljsko društvo za marenberški okraj je imelo občni zbor dne 13. marca v Vuhredu.

Tovariš predsednik otvoril zborovanje s pripombo, da je danes obisk naštevilišnji, kar obstoja društvo ter pozdravi tov. nadzornika Močnika in na novo pristopivšo tov. Frassovo.

I. Dopisi: »Zveza kulturnih društev« vabi društvo k pristopu. Društvo plača članarino za leto 1925, ker se je obvezalo, a obenem javi, da v bodoče ne pristopi. Prosvetno delo društev včlanjenih v »Zvezi« zasleduje politično smer, zato naše društvo, ki zastopa načela janaarske deklaracije, ne more pristopiti. Članom kot posameznikom pa je dana prosta pot.

II. Poročilo o seji širjega sosveta v Ljubljani poda tov. B. Jurančič. Ker je oficijelno poročilo bilo izčrpano objavljeno v »Učit. Tovarišu«, omeji svoje poročilo le na razne epizode. Končno pa pravi, da bo boj za deklaracijo jasn pokazal kvaliteto naših sil.

III. O deklaraciji poroča tov. Mirko Lešnik. Poročevalec je mnenja, da je deklaracija plod delovanja tudi našega društva. Načela, ki jih obsega, smo že večkrat soglasno sprejeli v resolucijah. Žal, da so slednje romale vedno v koš. Res je, da imamo v pravih UJU § 2, ki pa se ni izvajal. Deklaracija je niz konsekvenc, ki naj bi jih obsegel § 2. Dosedanja taktika UJU je bila strankarska, služila je le enemu delu učiteljsva. Zato prelomimo s preteklostjo, da pripravimo tla zdravi organizaciji vsega učiteljsva. Končno predlaga sledečo resolucijo, katero navzoči soglasno sprejmejo:

Pristajamo v celoti in brez pridržka na vsebino deklaracije, ker predstavlja samo logične posledice izražene v naših zahtevah, kakor tudi § 2 pravil UJU, da združuje UJU kot edina od nas priznana stanovska organizacija vse učiteljsvo cele države. Pristavljamo pa obenem, da podrobna ugotovitev teh konsekvenc potom deklaracije ni potrebna za naše društvo, ne za druga društva in posamezne člane, ki so že doslej pravilno pojmovali namen in naloge organizacije, kot za nasprotnike našega pokreta, ki bi jim iz umevnih razlogov bilo ljubše, da bi stanovskega edinstva ne podčrtavali tako odločno in očitno.

IV. Razgovor o pravih UJU. Tov. Womer je vodil razgovor o pravih UJU. Potom teme:

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS-ove informacije so vsikdar točne izdorne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-26, a brzojavni naslov Argus

ljite razprave je članstvo prišlo do sledečih zaključkov:

1. V splošnem se mi danes nujno potrebna sprememba pravil, ker se ni enotnega šol. zakona. Zato naj ostanje poverjeništa do preureditve prosvetne uprave in sprejetja novega šolskega zakona, kakor so bila.

2. Naj se zmanjša število članov glavnega odbora.

3. Vsak osnovnošolski učitelj mora biti član okrajnega učiteljskega društva, ki tvori bazo celokupne organizacije UJU. Druge kategorije učiteljsva naj pristopajo kot organizirane enote k UJU. Odborniki naj bodo samo tisti, ki služijo aktivno.

4. Služatelji pedagoških šol naj si ustanovljajo svoja društva, če jih je po številu vsaj 20.

5. Vsako drugo leto naj se vrše glavne skupščine. Kongresi naj odpadejo, oziroma naj se jih skliče samo v manifestacijske svrhe.

V. Poročilo odbora. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je šelo društvo v začetku l. 1925 38 članov, na koncu pa 31. Zborovanja so bila 4. Odbor je imel 2 seji. Poročil in predavanj je bilo 12. Na zborovanjih je bilo navzočih povprečno 63%, torej 8% več kot lani. Iz blagajniške knjige je razvidno, da je bilo 5.450,50 Din dohodkov in 5.335.— Din izdatkov. Prebitek znaša 115,50 Din. Za l. 1926 znaša članarina 150 Din.

VI. Volitve novega odbora. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Jurančič Bogdan, podpredsednik Golob Joško, tajnica Šinigoj Asta, blagajnik Lešnik Mirko, odborniki: VISOČNIK Andrej, Vidmar Ivanka in Hauptman Ulrik.

Prihodnje zborovanje se vrši v maju na Remšniku.

+ Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo je zborovalo dne 6. marca t. l. v Rogaški Slatini. Navzočih 50 članov(ic). Ker je bil predsednik deloma zadržan, predseduje podpredsednik tov. Burdian.

Zapisnik se odobri.

Tov. Burdian referira o »Vprašanjih in odgovorih v osnovni šoli«. Obširno snov teme je referent obravnaval izčrpano iz didaktičnih in vzgojnih vidikov ter povedal marsikaj novega, dasi je referat povzet iz elementarne panoge naše stroke.

Deklaracija je analiziral tov. Verk. Njegov predlog, da se deklaracija odkloni v celem obsegu in sicer nekatere točke kot neumestne, druge pa kot nepotrebne je bil brez debate sprejet s 44 glasovi proti 6.

K občnemu zboru U. D. v Mariboru se kot zastopnik društva odpošlje tov. Verk.

Prihodnje zborovanje bo dne 8. maja v Rogaški Slatini.

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE

Restavrater K. PERC, CELJE